tarbe-puid, mis wiimseid wõerale maale wiakse, maa- ja puu-wilja, kõik-sugu aia-kasud ja keedo-wiljad, kanepid, linad, umalad, tubakat ja mõnda-sugu arsti-rohtu. III. Maa-rûpe- ehk kiwide-riik annab: rohkest kulda (kõige-enamist Urali ja Altai mägedest), plaatinat, hõbedat, rauda, waske, tina, elaw-hõbedat ja mõned teised metalid. Peale seda kaewatakse Siberi mägedest mitmed kallid kiwid: kui: Marmori-, Alabastri-, Jaspise-, Diamanti- ja muud hinnalised kiwid. Soola on rohkeste, ni hästi kiwi-soola mägedes, kui peenikest tang-soola, mis soola-järwe ja soola-allika weest keedetakse. Wabrikuid on Wene-riigis juba ni paljo asutatud, et üle wiis-sada-tuhat inimest wabriko-tõõ läbi endale pää-toitu ja iho-katet teeniwad. Arwatakse ükši Moskau linna peale 80 tuhat kangas-jalga, mis poom-willa-, siidi-, ja willast riet koowad. Jse-äranis kuulsad ja igal pool otsitawad on Wene-maa park-nahad, mis palju iga aasta wõerale maale müakse, sest et rahwas kuskil muial ni täielikо naha-parkimist ei oska.

Rahwa mõistuse walguseks ja õpetuseks on Wene-riigis juba 7 suurt Uniwersiteti-kooli asutud, mis Peeterburgis, Moskaus, Tartus, Kiewis, Elsingis Soome-maal, Harkowis ja Kasanas õitsewad. Ni-samoti on iga kubernemango pää-linnas üks suur Gimnasiumi kool ja mitmed alamad koolid, nõnda kui igas weikes linnas üks Kreis-kool ja õpetuse alustuse kool leitakse. Riigi sisse-tulemine arwatakse aasta kohta üle sada miljoni rubla hõbe-raha. Sõawäge arwatakse ligi ühekса-sada-tuhat meest, kellest kuus-sada-tuhat alati teenistuses, teised aga waeno aeal wälja-lähewad. Mere-wägi kannab 75 suurt sõa-laewa, ja 400 weikest sõa-laewakest ja suuretüki paati.

Wene-riiki jägatakse 63 kubernemango sisse, ja jääb weel sest arust maha: Soome-maa, endine Poola-kuning-riik, ja Donski-Kasaka maa. Et seda otsata maa-konda kergemine üle wõiks waadata, selle-pärast jägatakse teda kahe-tõist-kümne jão sisse, mis on: 1) Suur-Wene-maa, 2) Weike-Wene-maa, 3) Lääne-mere-äärsed maad, 4) Soome-maa, 5) Lääne- ehk Poolaka-Wene-maa, 6) Poola-maa, 7) Lõune-poolne Wene-maa, 8) Kasani-kuning-riik, 9) Astrahani-kuning-riik, 10) Kaukasia-maa, 11) Siberi-maa, 12) Wene-Amerika ja Aleuti-saared. — Tänawo ei jõua meie enam kui Suure- ja Weike-Wene-maa läbi-käia, aga kui Jumal elo-päiwi pikendab ja terwist kingib, siis loodame Tema abiga iga aasta tük edasi jõuda, kuni kõige Wene-riigiga meie maa-rahwas tutawaks saab.

I. Suur Wene-maa

on kõige suurem ja rahwakam riigi-osa, alustab lõune pool Donski-Kasaka- ja Ukräni-maast, ja ulatab põhja pool kuni Jää-mereni. Läänest ida poole: meie Lihwlandi rajast kuni Nisinei-Nowgorodi kubernemango ida poole rajani; kõrgemal põhja pool kuni Urali mäe-riimani. Seie jão sisse arwatakse 19 kubernemango, ligi 40 sada-tuhat □ penik. maad ja 24 miljoni inimest. — Tahaks keegi meie kohalt Suure-Wene-maale minna, siis oleks kõige õigem te Wõro-linna kaudo Pihkwa maan-teed mööda teekäiki ete-wõtta. Wõrult otse-kohe ida wasto minnes tuleb kaks wersta teine pool Wastse-linna-lossi: 1) Pihkwa kubernemango raja wasto. Siin-pool Pihkwa linna leitakse kaks kuulsat kohta: Petseri kloster weike linna-alewiga, mis 1519 aastal ehitati, ja Jsborski linnake, kus ühe wana lossi mûûrid praego weel nähtawal, mis ligi tuhat aasta eest ehitati. Jsborskist on kaks jaama wahet Pihkwa,